

ADEVĂRUL

FOAIE RELIGIOASĂ

ABONAMENTUL:

PE UN AN . . . . . 2.50 fliteri
PE JUMĂTATE AN . . . . . 1.30 ..
PENTRU STRĂINĂTATE PE AN . . . . . 3.- cor.

APARE:

ÎN FIECARE LUNĂ ODATĂ. ABONAMENTUL SĂ SE TRIM.
LA WELKER JÖZSEF, BUDAPESTA, VII., HÁRSFA-U. 88.
TOATE SCRIERILE LA V. BERBE CAR, KÖRÖS-BÖKENY.

ZIȘ'A IISUS: „EU SUNT CALEA, ADEVĂRUL ȘI VIAȚA.“ (IOAN 14,6.)

Epistola lui Pavel către Efeseni.

(De H. Meyer.)

(Continuare.)

Nici apostolul nu trece totdeauna preste ele (Fapt. 14, 17.), dară el o face în acest loc: Acelea să dau și celor nelegiuți (Mateiu 5, 45.), încă în mai mare măsură (Ps. 73, 2—9. 12.), dară ele nu totdeauna servesc spre adevărata fericire, ci mai mult de multe ori spre mai mare stricăciune. (Psalm 73, 7—9. 18—20.) Tot felul de binecuvântări spirituale sunt, care nouă pentru spiritul nostru nemuritor, pentru viața și existența noastră spirituală ne lipsesc, ca pentru totă fericirea adevărată, tot binele, care în serviciul și în comunitatea lui să poate gusta, și să ajungem ținta pusă naintea noastră.

„În bunurile cerești.“ Acea „tot felul de binecuvântări“ constă „în bunuri cerești.“ — Nu din icoane deșerte ale gândului, fantasii și idei, ci din realități, lucruri adevărate, puteri, fericiri, bunuri cerești. Cerești, în contrast cu cele pământești. Ele toate sunt de soiul ceresc și de ființă cerească. Ele toate vin din cer și nu de pe pământ. Ele toate pot numai cu cuget ceresc și nici una din ele, cu cuget pământesc nu pot fi primite. De aceea și sunt ele toate de preț ceresc, prețios și în veci rămânător.

„Prin Christos.“ Toată mila lui Dumnezeu, toată bunătatea, îndurarea răbdarea și îndelungărăbdarea lui Dumnezeu, și toată binecuvântarea spirituală în bunurile cerești, e sângur prin Iisus Christos mijlocită și numai în el, prin el și cu el poate fi ajunsă. Planul lui vecinic, pre oameni a mântui, a-i face fericiți și a-i binecuvânta cu tot felul de binecuvântări spirituale în bunurile cerești, putu Dumnezeu numai în Christos, cel iubit, concepe. Numai în Christos prin Duchul sfânt poate Dumnezeu fi păcătoșului un Dumnezeu al mântuirii.

Vers 4. „Precum ne-a ales într'în-sul mai înainte de întemeierea lumii, ca să fim noi sfinți și neprihăniți înaintea lui în iubire.“

Alegerea dumnezească este o urmare a planului vecinic alui Dumnezeu referitor la crearea și destinarea oamenilor (Efes. 3, 11; 1, 11; Rom. 9, 11; 8, 28; II. Tim. 1, 19); o escurgere a planului său de mântuire cu ei și pentru ei și o dovadă primă a voinței sale libere și atotputernică. (Rom. 8, 29, 30.) Ea este unul din primii stâlpi fundamentali a mântuirii noastre, a credinței mântuirii noastre, a nădejdei mântuirii și a siguranței noastre la viața vecinică. Învățătura despre alegerea dumnezească e pentru aceea una din învățăturile centrale a învățăturii mântuirii dumnezești și înțelesul ei e absolut de lipsă spre adevărata în-

telegere a ei. Ea e întreaga Biblie a v. T. și n. T. cât mai hotărît și cât mai clar exprimat și una din cele mai adânci, mai tainice, dară și mai prețioase și mai mângâitoare învățături a mântuirii. Cu toate acestea, sau tocmai pentru aceasta este ea atât de desputată, rău înțeleasă, pe dos explicată, combătută și tăgăduită.

Scriptura vorbește despre o națiune aleasă, — de Iudei: (I. Moisi 12, 2. 3; 15, 13. 14; V. Moisi 4, 37; 7, 6—8; Fapt. 7, 6—8; Rom. 9, 4. 5; 11, 1—7. 25—29; Ps. 33, 12; 80, 16; 105, 43; 106, 5; I. Regi 3, 8; Isaia 41, 8; 43, 20. 21; 48, 12; Ier. 33, 24—26; Ezek. 20, 5.) Despre o țară aleasă, țara promisiunii, Canaanul: (I. Moisi 12, 7; 15, 18; 17, 8; 24, 7; 26, 3; 48, 4; II. Moisi 32, 13; 33, 1; IV. Moisi 14, 30; 20, 12; Necm. 9, 8.) Despre un loc ales, sau casă: (V. Moisi 12, 2. 3. 5. 11. 14. 18. 21. 26; 26, 2; 31, 11; I. Regi 8, 44; 11, 13; 14, 21; II. Cron. 7, 12. 16; 33, 7; Ps. 132, 13; Sah. 3, 2.) Despre persoane alese: (I. Cron. 16, 13; 28, 4. 5; Ps. 89, 4. 20; 65, 5; 78, 70; 105, 26; 106, 23; Isa. 45, 4; 65, 9. 15. 22; Mat. 11, 2, —27; 20, 16; 24, 22. 24. 31. Marc. 13, 20. 22. 27; Luca 6, 13—16; 18, 7; Ioan 6, 70; 13, 18; 15, 16; Fapt. 1, 2; 9, 15; Rom. 1, 1. 16; 8, 28—30. 33. 9, 11. 13. 15. 16. 18. 20—29; 11, 7; 16, 13; I. Cor. 1, 2. 9. 24. 26—28; Ef. 2, 8—10; 4, 4; Col. 3, 12; I. Tes. 1, 4; II. Tes. 2, 13; II. Tim. 1, 9, 2, 10; Tit. 1, 1; I. Petr. 1, 1. 15; 2, 9. 13; II. Petr. 1, 10; II. Ioan 1, 13; Ebr. 3, 1; Apoc. 17, 14; 19, 9; Iac. 2, 5; Hag. 2, 23.) Acelea formează o ceată nenumărată: Către aceștia aparțin toți cei ce cred în Dumnezeu și în făgăduințele lui; toți, cari prin el au venit la pocăință și la credința în Iisus Christos sunt reînscuți, lui sfințiți și ascultători. Toți sfinții vechiului și noului Testament: Adam și Abel, Enoch și Noe, Abraam și toți patriarhii, Moisi și toți profeții, apostolii și toți cei sfințiți întru Christos Iisus.

Nimene, care cetește Scriptura cu atențiune și inima voioasă, ca să cunoască planul și voia lui Dumnezeu cu oamenii, nu poate rămânea necunoscut cu faptul hotărît și clar descoperit a alegerii dumnezeiești. Ea este temeiul fericirii noastre și a siguranței nădejdei vieții vecinice: Fără de ea nici unul din oamenii căzuți și stricați nu ar ajunge la aceasta.

Ea este un fapt de tot liber, nemeritat a milei, un fapt nimeniui datorat a iubirii lui Dumnezeu. Ea este tocmai contrastul dela aceea, ce oarecareva om ar fi meritat, sau i-a putea fi Dumnezeu lui dator.

Ea s'a făcut înaintea întemeierii lumii, — înainte de a fi dus Dumnezeu la împlinire oarecareva, ce ar privi crearea lumii și crearea omului. Aceasta ni să lămurește dacă gândim, că omul, cel mai nobil a toate lucrurile și creaturile lui Dumnezeu, cununa a toată creatura și îndeosebi stăpânitorul pământului avea să fie. Ea este cea dintîiu hotărîtă și nainte de toate stătorită în întregul plan de mântuire alui Dumnezeu.

Ea s'a întâmplat în Christos Iisus. Numai în el s'a putut întâmpla — numai cu privirea și pe baza rescumpărării sale mare și glorioasă. Dumnezeu nu putu omenimei căzută, oarecăruiua fiu alui Adam altcum fi milostiv, pre oarecareva păcătos nu-l putea altcum iubi și a-l alege spre fericire, decât în Christos. Dacă cuvântul lui Dumnezeu zice: „Că așa a iubit Dumnezeu lumea, încât a dat pre unul-născut Fiu al său” (Ioan 3, 16.), atunci în tot caracterizează aceasta mărimea iubirii lui: Ea e atât de mare, că el pre unul-născut Fiu al său l-a dat pentru ea. Dară nainte de toate și și mai mult caracterizează aceasta în tot cazul prețul cel foarte înalt, jertfa cea preste toate mare, care trebuia să o aducă Dumnezeu, ca să poată iubi pre oameni. Ea caracterizează modul, în care numai el fi putea iubi și putea întoarce iubirea sa spre ei. Dreptatea

lui Dumnezeu să luptă contra la fiece, care e un păcătos. Și deoarece iubirea și îndurarea lui Dumnezeu nu mai puțin este sfântă decât dreptatea lui, și ea poate fi numai contra păcătosului. Ea putu numai la aceea cugeta a afla o cale, ca ea din nelegiuți drepti și din păcătoși sfinți să facă. Aceasta cale s'a făcut Christos cu mijlocirea și fapta sa de rescumpărare. Dumnezeu iubește pre păcătos întru Christos — numai în Christos și pentru lucrul lui Christos de rescumpărare și sfințire. (I. Cor. 1, 30.) Dumnezeu la păcătos nu privește la el, precum el este, ci la Garantul și Mijlocitorul lui, cum este acela și la aceea, ce Christos prin lucrarea și suferința sa a făcut pentru el. Dumnezeu nu vede pre aleșii săi în aceea, ce ei de fire, în și prin sine înșiși sunt, ci, cum sunt ei și cum devin întru Christos cel iubit, în desvârșirea lor în mărire. Pentru aceea nu putea fără de hotărârea Fiului lui Dumnezeu ca de mijlocitor și spiektor, îndreptător și sfințitor vr'un păcătos fi ales spre viața vecinică.

Ea este și poate, ca toată lucrarea dumnezească, numai sfântă și spre sfințire fi. Pentru aceea putu ea numai în Christos fi. Toți aleșii lui sunt aleși spre a fi chemați cu o chemare sfântă, puternică și cu totul efectuoasă: afară din lumea cea rea; afară din robia păcatului și a satainei; afară din toate căile și lucrările păcatului. Ei sunt aleși, chemați a fi la o chemare sfântă: la serviciul și spre plăcerea lui Dumnezeu, spre glorificarea și onoarea numelui său, spre comunitatea fericită cu Dumnezeu, spre înfierea lui Dumnezeu și spre moștenirea în lumină, spre viața vecinică și spre mărire vecinică și fericire în Dumnezeu. (Rom. 8, 29, 30.) Ei sunt pentru aceea aleși spre pocăință către Dumnezeu, spre adevărata și deplina schimbare a cugetului și a ființei, spre credința în Dumnezeu și cuvântul său, spre credința în Christos și mântuirea lui, spre cunoștință, spre primire și spre

renoirea Duchului sfânt, spre îndreptarea și sfințirea vieții, a ființei și existenței lor, spre ascultare și urmarea lui Iisus și spre o umblare sfântă și pioasă în frica și iubirea de Dumnezeu.

Ea este hotărâită, stabil și nerevocabil ca planul lui Dumnezeu spre mântuirea noastră. (Ebr. 6, 17. 18.) Pentru aceea, precum el toate cele lipsite spre mântuirea aleșilor săi a făcut pentru ei, așa face el și toate cele lipsite cu ei, în ei și prin ei. (Efes. 2, 4—10.) El începe credința lor și o duce la deplinire (Efes. 1, 19; I. Petru 1, 21; Ebr. 12, 2.) Spre toate, ce noi trebuie să facem, dă el voiața și împlinirea după bunăvoiața lui. Cât de sigur e el Fiul lui Dumnezeu și este făcut ca mijlocitorul și îndreptătorul aleșilor săi, atât de sigur este el adevărata lor înțelepciune, dreptate, sfințire și rescumpărare. (I. Cor. 1, 30.) Și toate acestea pentru tot insul aleșilor săi. Pe atât de sigur e, că fiecare ales alui Dumnezeu și întregei lui mântuire pe veci va fi părtaș. (Rom. 8, 26—39.)

Pentru aleșii săi a făcut, creat și pregătit el toate în cer și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, toată fericirea și toată gloria; și aceste toate spre lauda lui, onoarea și gloria lui; pentru ei este toată mila și toată bunățatea, toată iubirea în Christos cel iubit și către cel iubit, toată îndurarea, toată răbdarea și îndelungărăbdarea; toată lucrarea, grija și osteneala lui; toată înțelepciunea și tăria lui, toată puterea, maiestatea, onoarea și gloria lui. Nimenea nu-i poate pârî pre ei, nimeni oarecum vătămă fericirea, mântuirea, onoarea și gloria lor.

(Continuăm.)

In jos în viața lui Petru.

(Oară biblică de Fr. Füllbrandt.)

De multe ori fu aruncată întrebarea, cum o putut fi, că Petru tăgădui pre Domnul său.

Tocmai lui i-am fi încrezut-o noi mai puțin, și noi suntem de tot uimiți, că acela ucenic, care la început mărturisește: „Tu ești Christos, Fiul lui Dumnezeu celui viu,” și care înfocat de predica lui Iisus strigă: „Unde să ne ducem; tu ai cuvinte ale vieții vecinice!” la sfârșitul vieții lui Iisus poate spune: „Eu nu cunosc pre acest om.”

Toate greșurile mari și pași greșiți au cele de multe ori începuturi mici. Numai rar să întâmplă, ca satana ca un fulger din cerul senin ne atacă și ne aruncă la pământ, cele de multe ori are căderea mare istoria ei înainte mergătoare.

Mic și nepărut începe satana, și dacă noi atunci ne-am învoit, apoi ne conduce el tot mai în jos pe calea cea prăpăstoasă, până și-a ajuns scopul său.

Asemenea era și la Petru: În viața lui sunt treptele, cari îl duceau în jos, limpede de cunoscut, și noi voim să ne prezentăm o câteva din aceste trepte pe scurt.

1. *Întîia treaptă, care ași numi-o eu, este sensibilitatea și jignitatea, și noi le aflăm la Luca 12, 35.*

V. 22 să începe cu cuvintele: „Iar el zise ucenicilor săi,” și apoi ține Iisus ucenicilor săi o vorbire serioasă de îndemnare despre duchul grijei, care amenința a ocupa și în inimile lor loc.

Noi trebuie numai câteva capitole să mergem napoi, unde Iisus cu învățăceii săi după îndestularea celor cincii mii e pe cale peste mare și ei sunt plini de grijă, că nu au luat cu sine pâine.

Iisus îi ocărăște de puțin credincioși și-i îndeamnă, a nu se asemăna păgânilor, cari tot întrebă: Ce să mâncăm? Ce să bem? Unde este tesaurul lor, acolo le va fi și inima. Ei să aibe mai mult coapsele lor încinse, lumina lor să arză și să fie asemenea oamenilor, cari așteaptă pre domnul lor.

Mai departe nu ajunse învățătorul în vorbirea sa de îndemnare, deodată

sare Petru, întrerupe pre Mântuitorul și întrebă: „Doamne, spuni tu acestea nouă sau și către toți?”

În jurul grupei ucenicilor și a Mântuitorului stătea, ca de obicei, o multime de oameni, și era lui Petru neplăcut, că Iisus le înparte lor în fața atâtor oameni așa îndemnări și că tot omul o putea observa, că așa-zis cât de puțin au învățat ei la învățătorul lor cel mare.

Petru să sâmti vătămat și în onoare sa măhnit. El întrerupe pre Mântuitorul și îl roagă, a spune, că aceasta vorbire nu numai lor le sună, ei și tuturor, cari stăteau în jurul lor.

Și pentru că Petru să sâmti vătămat, pentru aceea trecură și îndemnările de aici despre priveghiare pe lângă inima lui fără de urmă, și când veni mai târziu oara, că avea să privegheze, el durmia, și vrăjmașul avea cu el un joc ușor.

Era numai o bagatelă (lucru mic), dară satana tot a găsit intrarea, a adus-o gata, că acelea îndemnări numai au trecut pe lângă inima lui Petru. Și capătul era, că Petru în aceea oară, când trebuia să privegheze, dormi și tăgădui pre Domnul său.

2. *A doua treaptă este frica de suferinți.*

La Mateiu 16, 22 cetim noi, cum a început Iisus, a pregăti pre ucenicii săi pentru suferințele și moartea sa. El le spuse, cum au să meargă la Ierusalim și cum are el acolo a suferi multe și a fi omorit de bătrîni și archierei.

Dară abea a început Domnul, atunci iarăși e Petru, care îl întrerupe, îl ia cu sine la o parte și îl oprește: „Doamne cruță-te, numai aceea să nu ți se întâmple!”

Noi cunoaștem răspunsul cel aspru alui Iisus, și la răspuns să adaugă tot așa de pătrunzător lecțiunea despre purtare crucei în împărăția lui Dumnezeu.

De și-ar fi ținut Petru această lecțiune, cât de bine i-ar fi venit lui

în curtea arhierului! Dară în loc la aceea e el de altă părere. El gândește, că ar trebui să ne cruțăm, și când veni apoi oara, când ar fi trebuit să iee crucea și desprețul lui Christos pe sine, nu era el deprins în purtarea crucei.

Iisus voia să-l pregătească aici la și mai grele și mai mari suferinți, voia să-l întărească pentru și mai aspre probe, dară Petru nu să învoi la cugetul lui Iisus, și când veniră apoi pentru el oarele de probă și de suferințe, atunci să frânge sub greutatea crucei sale.

3. *A treia treaptă a fost neîmpăcarea.*

Numai două capitole mai departe în cap. 18, 15 împarte Iisus învățăceilor săi o lecțiune nouă.

El vorbește despre aceea, că fratelui, care ne păcătuiește, trebuie să-i iertăm.

Acestei întrevorbire despre iertare au mers multe îndemnări înainte.

Capitolul 6, 12 îi învață Iisus a se ruga: „Iartă-ne păcatele noastre, precum noi iertăm păcătoșilor noștri!”

În v. 14 îi îndeamnă el: „De nu veți ierta voi oamenilor greșurile lor, nici Părintele vostru cel din ceruri nu va ierta vouă greșurile voastre.”

La Luca 7 au văzut ei însăși întâmplarea despre păcătoasa cea mare, cum a iertat Iisus.

Desigur era asta o lecțiune grea pentru ei toți, și doară era ea pentru Petru de două ori așa grea.

Și când Iisus într'o zi iarăși vorbește despre iertare, atunci îi pică el în cuvânt și întreabă: „Doamne, de câte ori, e destul de șapte ori?” fără a gândi, că și lui trebuia oarecând să se ierte mult. Cum de tot altcum ar fi gândit Petru despre asta întrebare, dacă el și-ar fi înfățișat aceea, că și el poate ajunge în aceea stare, când va avea trebuință de iertare!

Doară i-ar fi cruțat Dumnezeu lui Petru aceea oră grea de tăgăduire, precând ar fi ferit pre fiul său, dară pentru că Petru în aceasta avea încă mult de învățat, îl lăsă să pățască

pilda despre servul cel fățarnic, ca el, celui ce s'au iertat multe, să poată mult ierta.

4. *O altă treaptă pe cale în jos în viața lui Petru era mărirea.*

La Marcu 9, 33 cetim noi, că, când ajunsese Iisus din călătoria sa acasă în Capernaum, întrebă el de ucenicii săi, că oare ce s'au certat ei pe cale. Și apoi sună: „Iar ei tăcură, că ei s'au certat la olaltă, care ar fi mai mare între ei.” Și pentru că ei nu o puteau scoate la iveală, cine ar fi cel mai mare, pășiră ei într'o zi (Mat. 18, 1) înaintea lui Iisus și întrebară de el: „Spunene, cine e cel mai mare în împărăția cerului?”

La toate aceste locuri nu ni să numește nici un nume, că oare cine ar fi pricinuitorul certeii. Dară apoi ne istorisește Luca 22, că aceasta ceartă s'a mai repetat odată după Cină, în noaptea, în care Iisus fu vindut. Și la aceasta adăugind cetim noi: Iar Iisus zise: „Simone, Simone, iacă satana v'a cerut, ca se vă cearnă ca pe grâu; dară eu m'am rugat pentru tine.”

Aici o cunoaștem noi deci, că trebuia să fie Petru, care așa tare doria să fie mare în cercul ucenicilor.

El a făcut multe fapte, a depus multe mărturisiri, a auzit dela Iisus acela cuvânt minunat: „Pe tine voi zidi biserică (comunitatea) mea”, și din ce în ce s'a format la el acela gând, că totuși el e cel mai întietat și mai mare.

Sărmane Petre! Tu te gândești așa mare și nu presimțesti, că această „gândire” te desface de acela, care voia să fie cel mai înjosit! Și, sărmane Petre, care tu nu presimțesti, că tu tot în aceea noapte vei deveni cel mai de jos în cercul ucenicilor și vei face, ce n'a făcut vr'un alt ucenic!

Dacă Petru s'ar fi simțit slab și ar fi cugetat despre sine mic, cu adevărat, el ar fi urmat cu alte simțuri învățătorului pe calea sa din urmă. Dară așa cugeta el despre sine mare, și aceasta îl făcu pre el mic în oara decizătoare.

5. *A cincina treaptă să numește somnoroșie.*

La Marcu 14, 37 cetim noi, că Mântuitorul suferind trebuia să strige lui Petru. „Simone, dormi tu? Atât de departe ajunse la Petru, ca el în sara cea mai serioasă a vieții sale dormi. În aceea sară, când satana era cu pază îndoită și când el cu puterea îndoită să lupta, ca să-l aducă la cădere, atunci sunt ochii lui Petru plini de somn.

Cândva nu voia el să se lase îndemnat la priveghiare, și acuma ar trebui să privegheze și nu o putu.

Un om alui Dumnezeu zise odata: „A priveghia este mai greu decât a lupta“ și în aceasta zace un adevăr adânc. Pânăcând Petru priveghia încă, pânăcând încă zicea: „Doamne, și dacă ar trebui să mor cu tine“, până atunci încă nu era piericol, că Petru stătea la postul său gata, a ataca vrăjmașul. Dară când fură ochii lui plini de somn și generalul în oara cea mai serioasă în fapt a dormi, avu vrăjmașul curând jocul dobândit.

6. *La Luca 22, 54 aflăm noi a șasa treaptă: „Și Petru urma de departe“.*

Odată era altcum în viața lui. Odinioară era el totdeauna în șirele cele mai de nainte și în cea mai de aproape împrejurime alui Iisus, dară astăzi urmă el Mântuitorului său numai din departe încă.

Odată era el pe muntele schimbării și a strigat, pătruns de gloria lui Iisus: „Aici ni bine!“ și acuma îl duc pre Mântuitorul său prins și el îi urma de departe.

Aceea veni de acolo, că el lăsă cândva îndemnarea despre purtarea crucei să sune pe dinnaintea inimei sale, și acuma trebuia să poarte el crucea în urma Învățătorului său și nu o putu. Petru era numai în apropierea Mântuitorului său tare, și acuma rămase el așa departe napoi, și o căteva oare mai târziu zăcea el la pământ învins și biruit.

7. *A șaptea treaptă o aflăm la Luca 22, 55: „Și el (Petru) zeseu între ei.“*

Aceasta a fost urmarea pașului său din urmă. Dacă ar fi rămas el la Iisus, atunci ar fi fost dus cu el în palatul arhierelui, dară așa rămase el afară și să însoți ca vrăjmașii lui Iisus.

Sărmane Petre! Ce o societate îți-ai ales tu?

Odinioară a votat el: „Și dacă ar trebui să mor cu tine“, și acum ședea el în mijlocul acelora, cari ajutau a spune sentența condamnării asupra lui Iisus.

De ar fi fugit el, fugit, cât de departe l-ar fi dus picioarele! Dară el rămasă, și pentru aceea să cufundă el și la treapta din urmă.

8. *Versul 57 spune: „Iar el îl tăgădui“.*

Mic și nepărut a început păcatul. El să sămți odinioară vătămăt, când Iisus îl îndemnă nu voia el să fie purtător de cruce, avea așa puțină răbdare cu fratele său și putea așa greu ierta: el doria mult a fi cel mai mare; el dormi în oara piericolului mai mare, pierdu pre Iisus dinnaintea ochilor și îl urmă numai din departe încă, zeseu în sfârșit între vrăjmașii lui și îl tăgădui pre el.

Așa să făcu din mărturiul de mai nainte un tăgăduitor și din stâncă o trestie clătită și frântă.

Câtă durere și câte lacrimi și-ar fi păstrat Petru, dacă el ar fi căutat de vreme la cursul său! Dară pentru că el nu privea la îndepărtările cele mici, pentru aceea trebuia el curând să plângă „pentru necredincioșia mare cu amar“.

Pa care treaptă te affi tu, iubitul men cetitor? Merge în sus sau în jos în viața ta?

Din Wge.

Servul.

De la Christina Roy.

(Traducere autorizată de V. B.)

A 4-lea capital.

Uneori trec săptămâni după săptămâni, luni după luni, și nici nu o știm cum au trecut zilele. Așa era

și în casa lui Ondrașic. Deși era la ei mult lucru; dară nici într'o vară nu s'a gătat atât de ușor ca în acest an.

„Doar e de acolo,” cugeta țărancă, „că noi acuma începem și sfârșim totdeauna cu cuvântul lui Dumnezeu și cu rugăciune.”

Ea însăși a fost într'atâta însănoțată, că putea fierbe. Dorca nu trebuia să rămână acasă dela lucrul țărinei. Numai îi aducea ea cu Method și cu Ondrei apă sau lemne, sau altceva ce era de lipsă, ce numai puteau, și care era mai aproape de casă, acela mergea din când în când să vază, că oare nu-i lipsește ceva. Nici odată în viața ei nu-i merse ei așa bine ca acuma.

Mai înainte era bărbatul de multe ori rău și crud; și și ea avea un cap cerbicos. Deci când veni el acasă îmbătat, deși nu era el un bețiv, și să purta rău acasă, avea ea ceartă; apoi nu vorbeau ei câte odată cu săptămânile. Fetele erau măritate, și ginerii nu voiau să asculte; așa nu mergea economia înainte. Astăzi o sâmti țărancă: pe casa întreagă nu era binecuvântarea lui Dumnezeu. Ei nu s'au rugat peste anul întreg, afară de când mergeau a primi sf. Cină (cuminecătură), dimineața când să sculau bolboroseau ceva, dară nu gândeau pe lângă aceea la nimica. Nemulțămitori au fost ei și răi, de tot căzuți dela Dumnezeu; cum i-ar fi putut el binecuvânta! Femea cunoscu, că are a se întoarce către Dumnezeu, și astfel s'a pocăit ea din toată inima. Ea sâmti, dacă cineva în lumea asta ar avea lipsă de un Mântuitor, atunci ar fi ea; așadară își deschisă ea inima Fiului lui Dumnezeu, Iisus Christos, și el o primi pre ea.

Când ședea ea într'o seară la olaltă cu bărbatul ei, îi mărturisi ea lui și îi rugă, ca să o ierte, că ea nu i-a fost lui așa soție, cum ar fi trebuit să fie; dară ea ar vrea, fiind că Dumnezeu i-a cinstit din nou viața, să trăiescă mai bine după voia lui Dum-

nezeu și a servi mai bine soților căsiei ei.

Ondrașic să sâmti rușinat; lacrimi îi veniră în ochi.

„Dapoi, să ne iertăm noi unul altuia!” zise el; „tu m'ai fost mie o mai bună soție, decât eu ți-am fost ție un soț. Dară Method are drept; așa nu poate merge mai departe, până la moarte; că ce apoi? Noi trebuie să stăm locului și să începem din nou!”

„Nu adevărat noi am trăit de tot contra voiei lui Dumnezeu!”

„Eu nu am spus-o încă nimenui, dară ție ți-o spun: dacă văd acest fecior, cum trăiește, și precuget, cum eu am trăit în tinăreța mea și până astăzi, atunci tot trebuie să mă rușinez. Și noi am avut cuvântul lui Dumnezeu, dară noi nu l-am cetit peste anul întreg; ba, să ni-o mărturisim numai: noi am trăit mai rău decât dobitoacul cel mut. Acela măncă, doarme și lucră — dară baremi nu blastemă. Și noi am dormit, lucrat, măncat, dară pe lângă aceea am beat, înjurat pre Dumnezeu și am blăstemat pre oameni; și așa am crescut noi și copiii nostri. Nu mă minunez, că ei s'au dus dela noi, ei au avut puține bine acasă.”

Așa vorbiră bărbat și femeie la olaltă. Era în tot aceiași inde-seară, o sâmbătoare catolică, când în grădină Samco Petraș cu Dorca vorbeau la olaltă. El ședea pe o bancă, care o făcuse Method pentru țărancă, ea stătea în față cu el, proptită de un păr bătrîn, și ascultă, cum îi spunea istoria cea frumoasă despre rândunele, cum au venit acasă. La aceasta îi spuse el, că și el ar fi pe cale, că fiecare zi o începe și sfârșește cu rugăciune, și că el să teme a călca ordinele lui Dumnezeu. Apoi îi istorisi el, cum învață la bătrînul David a socoti și a scria mai bine, că tata lui ar vrea să deschidă o prăvălie, și că zidirea cea nouă ar conținea o locuință pentru el.

Dorca s'a bucurat din inimă. Din copilărie avea ea compatimire pentru

Samco și a gândit de multe ori mai târziu, că ce va să fie odată din el. Atunci firește că mai nu putea el umbla; acum mergea deja mai bine, și dacă mereu; de altcum era el un tânăr frumos. Așadară el nu va fi silit a șede înaintea casei și prin grădină înzădar. Deși știa Dorca de mult deja dela surorile lui, ce să zidește la ei, înse ea nu voia să-i strice bucuria și să făcu, ca și când nu ar ști nimic despre aceea.

Ondrei veni acolo, tocmai când aminti Samco rândunelele; el o auzise deja odată dela el. Ei să gândiră la olaltă, cât de frumos și bine ar fi, dacă ei s'ar aduna la olaltă și ar ținea așa adunări de rugăciune ca rândunelele.

„Știți voi”, zise Dorca, „dacă fiecare zi este o parte din călătoria spre casă, atunci noi ar trebui în fiecare zi să începem așa; rândunelele cântau și să rugau totdeauna, nainte de a face o parte din cale”.

Când apoi să puse seara familia lui Ondrașic la olaltă a cina și după cină grăi țaranul pre Method, a le ceti din Biblie, să uită Dorca la Ondrei și el la ea, apoi priviră la părinți, și în sufletul lor să sui gândul: Să pare, că și ei vreu să meargă cu rândunelele.

Lumea împrejur durmea într'acelea mai departe în păcate; dară familia Ondrașic și vecinii lor să treziau mereu. Duchul sfânt le deschise ochii și Scriptura. Ei începură, a căuta pre Dumnezeu, a se cunoaște pre sine și păcatele lor; dară ei începură a cunoaște și pre Christos și pășiră cu rândunelele pe calea către casă, dară cu durere — nu toți.

* * *

În aceasta toamnă au fost foarte multe prune în jurul acela. Pompos atârneau așa multe pe pomi, că să rupeau crengile sub ele.

„Știi tu ce?” zise într'o zi după amiazăzi țaranul Petraș către fiul său, „eu îmi voiu scoate licența (dreptul) la casa comunală spre a arde; noi vom arde (fierbe) apoi slivoviță (pru-

naică). Încă și dela alții voiu mai cumpăra; dacă apoi capăt licența, atunci poți tu vinde slivoviță. Și dacă tu îmbii pre oameni din ea, cu atâta mai bucuros vor veni în prăvălie.”

Pre tânăr il durură aceste vorbe, dară el nu spuse nimic la tată-sau. Când acesta merse în șură, merse el la Method. El il află sâpând la pământul său. Nu departe de el lucra și Podhaischi.

„Bine ai venit, Samco! Ce te aduce aici?”

„Da' — numa așa; eu trebuie să-ți spun ceva.”

Prietenii să salutară, și Samco istorisește, ce i-a spus tată-său.

Fața lui Method deveni întunecoasă. Un fulger a mâniei, cum Samco n'a mai văzut la el nici odată, izbucni din ochii lui.

„Asta-i un gând a diavolului! Samco, ce ai spune tu, dacă ți-ar porunci tata-tău, ca pre vecinul Podhaischi să-l ucizi cu acest hârleț?”

„Dară, Method, ce vorbești tu! Așa ceva nu mi-ar porunci tată-meu nici odată,” zise Samco spăriat; „și eu nici-odată nu ași face-o!”

„Oh, tu o vei face; deschide numa un birt, fie pe ascuns ori public! Tu știi, ce un bețiv înfricoșat era Podhaischi, și cum l-a ruinat în trup și suflet, și că el era deja ca un dobitoc. Acuma s'a întâmplat la el prin mila lui Dumnezeu o schimbare; și el e între rândunelele, cari sboară către casă. Tu vezi, că el afară de noi și de voi nu îndrăznește a merge undeva, ca să nu fie atras în birt; el e încă foarte slab contra ispitirei. Ești tu sigur, dacă voi începeți cu slivoviță și el o capătă înaintea ochilor în vecinătate, și mirosul se va sui în nasul lui, că el va rămânea statornic? El va veni la voi, a-și lua făină sau sare, și va avea mai bună propunere, a nu se lăsa ademenit la păcat; dară el veni apoi ca oaia, ce merge la junghiare. Tata tău îl va îmbia, tu însuși îi vei umplea din prietenie, el va gusta, rânza lui se va neliniști, în el să trezește pofta,

el nu va putea sta contra, va bea mai nainte numai un păhărel, dară mâne zi deja două. Atunci îi va fi, ca și când ai băga foc în el, el trebuie să bea, să bea! — și el va deveni iarăși un bețiv, mai rău ca mai nainte, el va fi bolnav și slăbit, și el se va nimici oareunde, ca un dobitoc. El ar fi unul dintre rândunele, cari voiau să meargă acasă; dară el nu ajunge, că s'a prăpădit. Și cine-i vina la asta? Tu, Sameco, tu!"

"Method, taci odată!" Sameco să apucă de cap. "Eu nu voiu fi vina, eu nu! Eu nu voiu umplea nici lui nici la alții, mai vreu să mă las omorît."

Sameco merse, și Method săpă mai departe întristat.

În aceea zi era iadul deslănțuit la Petraș. Atât de frumos și-o gândi țaranul, cum ar câștiga mult, și cum ar înainta fiul său. Că din ce să îmbogățească ovreii așa, dacă nu din rachiu? Și acuma nu voia fiul lui nici să auză de aceea, mai degrabă ai fi putut o stâncă mișca decât pre el. El era alb ca păretele și tremura de furia tatălui său; dară a îngădui nu voia el. Multe cuvinte rele i-a spus tata său, câte numai îi veniau pe limbă. El îi aruncă în față, că-i un cerșitor, și că el l-a nutrit de mulți ani; el nu va mai hrăni pre un cerșitor, dacă nu vrea să asculte, poate merge la cerșit.

Cuvintele tatălui răniră sufletul fiului până în moarte, cum numai pot răni cuvintele unui om. În aceasta ceartă ajunse și mama; ea să rugă de unul și de celalalt; pre bărbat îl putu ea doară liniști, dara pre fiul ei a-l convinge și a-l înduplica nu o putu ea; el ședea acolo ca o stâncă. Acuma fu și ea foarte amărită asupra lui.

Cele două surori intrară în odaiă, și logodnicul celei mai bătrână, care venise cu prietenul său în vizită; ei erau din alt sat. Ei întăriră încă pre Petraș în planul său și-și rideau de Sameco.

(Continuăm.)

DIN FĂURIE.

Numai de nu am deveni noi profesioniști ai religiunei, oameni, cari rugăciunea și mărturisirea, lucrarea lor în școala duminicală, în reuniunea de cântăreți (chor), la lățirea tractatelor etc. lucră ca niște profesioniști (meseriași) și fără de inimă! Câte să fac astăzi din obicei! O avem așa la „mână“, că nici nu mai gândim mult la aceea, ba, este piericolul, că descriem cu glas tunător în colori înfierbântate spaimele iadului și provocăm la pocăință și pe lângă aceea rămânem reci până în adâncul inimei. Cine la aceasta s'ar prinde pre sine, să își spună, că e pe cea mai bună cale, a deveni un profesionist de religiune.

Mai de multe ori întimpinăm modul meșteșugăresc la rugăciune. Ca un păriu viciu bălăcitor curge ea sau ajunge în exprimările cele mai înalte poetice, fără ca să se poată sămți inima la aceea. O aramă sunătoare, un cimbal resunător!

Aici zace un piericol necontentit pentru predicător, care trebuie să se roage așa de multe ori în public și la grijirea sufletească (ceea ce cu durere am pățit-o cu mai mulți ani nainte de asta, că adevă un predicător cunoscut s'a lăudat, că el să roagă și de douăzeci de ori pe zi, și după puțină vreme, tot acela predicător, a fost un pricinuitor de năcaz și durere multora). Dară tot așa este piericolul și a fiecărui alt creștin. Cât de ușor ne-am făcut un ogaș, în care și nevoind tot ajungem, un ogaș, în care rugăciunea cea adevărată, din adâncul inimei isvoritoare și la tronul lui Dumnezeu ajungătoare este stivită!

Să stăm odată locului și să precugetăm, cât de mult sau — ceea ce de Dumnezeu — cât de puțin să fim noi meseriași a religiunei (adevă să nu ne fie religiunea cum o zi

unii: aceea-i plugul lui, sau meșteșugul lui, ori că el aceea a învățat, și de după aceea trebuie să trăiască; dară și de aceea meseriași, cari nu pentru plată, ei din fală deșartă o fac). Serviciul lui Dumnezeu ar trebui să ne fie nouă totdeauna o onoare înaltă, vorbirea cu el o audiență la cea mai înaltă maiestate! Aici nu-i iertat să lipsească solemnitatea, predarea, respectul de onoare, subordnarea și culegerea cea mai serioasă. De frase nalt sunătoare și vorbe numai așa sbucnitore Dumnezeu nu are lipsă. Dacă și ai tu să cauți după exprimarea potrivită, și dacă tremură buzele tale și inima ta este ca o sân-gură strigare după Dumnezeu — aceea-i deja tot bine. Pre cel sincer îl întâmpină Domnul și îl ascultă în traducerea revădită.

* * *

„Un mic foc, ce materie mare arde!” zice apostolul Iacob, și acesta-i un așa mare adevăr, care zilnic se poate observa, și pre care nimenea nu-l poate obori sau tăgădui. Cu cam două luni mai înainte s'au descărcat două focuri dintr'o armă ucizătoare a unui tânăr fecior, și astăzi stă așazis Europa în flăcări. Cele două împușcături au fost comandate din Sîrbia și au înflăcărat Austrio-Ungaria, Rusia, Germania, Franța, Anglia, aceste mari puteri și încă și altele mai mici. Unele și-au revădit magazinele lor de proviant și au căutat la puterea lor, că oare în caz de lipsă încotro să țintească. Noi, după-cum s'ă știe, nu suntem așa mari prieteni a vărsării de sânge, înse când porunca Regelui nostru sună, atunci vrem să căutăm, ca nu cumva să prădăm glonțurile și iarba de pușcă înzădar, că acelea costă mulți bani, și onoarea patriei noastre cu tot cu libertatea și pacea noastră stau pe coțcă, și acestea sunt mult mai scumpe ca banii.

Întrucât am înțeles, trupele unite germane și austro-ungare au făcut frumoasă înaintare pe teritorul ru-

sesc. Armele și trupele noastre aduc libertate oamenilor ce gem sub jugul tirăniei rusești. Ba, cum am putut ceti dintr'o foaiă, oamenii din Rusia chiar fac mulți rugăciune către Dumnezeu, ca trupele noastre să vină și să le aducă scăparea de mult dorită. A noastre rugăciuni zilnice încă acolo țințese, ca bunul Dumnezeu să ducă trupele noastre la biruința pământească asupra apăsătorilor adevărului dumnezeesc. De zeci de ani au suferit frații noștri în Rusia multe și grele persecuțiuni. Unii au fost chiar omoriți, alții spre moarte chinuți, dela alții fură luate averile și ei duși în captivitate grea în Siberia, mai alții streini fură scoși din țară. Alții fugiră sămțind, că vine tiranul să-i ducă la Siberia. Când frații noștri la congresul cel mare în America acuma trei ani, hotărîră să facă o școală pentru predicatori, și aceea fiind de mare însămnătate să fie zidită în Rusia, aceea după multă sfătuiră și cerere fu respinsă de guvernul rusesc. Pre noi nu ne-a umplut pentru aceea nici o ură, dară rugăciunea fraților noștri a fost și este, ca Domnul să facă cale și libertate și acolo. Doară-i asta ascultarea! Dacă-i așa, atunci Rusia dă un mare preț pentru acest lucru, doară — chiar puterea ei întreagă... Bunul Dumnezeu să se îndure de ea! ca steagul lui Imanuel (Christos) să falfăiă curând în capitala ei!

Dară precum în Rusia este o domnie tirană din partea celor mari în jos spre cei mai simpli, tot așa mai este o tiranie a diavolului asupra sufletelor oamenilor. Acest tiran caută a subjuga și pre cei mai credincioși creștini. El încă a făcut niște împușcături ucizătoare spre oamenii cei din paradis. De atunci tot a curs mereu lupta mereu; dară a sosit un alt Domn al păcei, el nu vrea să deie în robie, nu vrea să uciză, ci a venit, ca cei ce se supun lui de bună voie, să aibe viață și îndestulare. Războiul 'i s'a declarat atunci deja, când a ademenit pre Adam și Eva

la păcăuire, și când a sosit Imanuel, el a întărit aceasta declarație și s'a luptat din resputeri asupra lui. Și astăzi încă curge războiul sfânt, și tot omul; care vrea să aibe libertatea cea dulce a sufletului, merge cu grăbire sub steag și ia armele, care nu sunt trupești, ci sunt puternice a dărîma întăriturile diavolului, și să luptă cu o luptă bună. Aici nu-i deosebire, nu numai feciorii sănătoși și bărbații tari în corp, ci și femeile slabe, ba și copii mici de abea 4-5 ani să pot lupta, și încă cu bun rezultat. Dară e vai de trădători, vai de cei ce ajung sub jugul tiranei din nou, că aceia nu o pătesc bine! Oh de n'ar fi în oastea lui Iisus Christos nici unul, care să predă vrăjmașului; nici unul, care să zică: eu nu pot, că sunt slab; nici un neputincios, nici un bolnav, și chiop, olog, ci toți ostași, cari să-i facă lui onoare!

fie oamenii pregătiți, de vreu să între în împărăția lui Dumnezeu. Nu-i de ajuns, a avea un nume frumos sunător, ca fecioarele, nepătat, ci trebuie și stăruit în priveghiare, trebuie păstrat oleiul, ba trebuie câștigat la vreme darul Duchului și împăcarea cu Părintele. De altcum va suna cuvântul cel trist de pe urmă: „nu vă cunosc.” Domnul Iisus să ajute copiilor noștri, ca ei să poată afla acest oleiu, până n'a fi târziu, până nu să stingă candela lor, ca ei să poată cu bucurie intra în nuntă Mielului Iisus.

Întrebări reasumătoare: 1. Despre ce ne vorbește lecțiunea de astăzi? 2. La ce s'au pregătit aceste fecioare? 3. Ce au ele cu sine? 4. Ce aveau ele de făcut? 5. Ce s'a întâmplat cu ele precând așteptau? 6. Ce le-a trezit pre ele? 7. Ce deosebire s'a cunoscut acuma între ele? 8. Ce ziseră cele nebune către cele înțelepte? 9. Ce răspuseră acestea? 10. Ce s'a întâmplat precând ele căutau după oleiu? 11. Ce făcură ele venind napoi? 12. Ce răspuns au căpătat? 13. Dapoi tu cu care din ele ești de asemănat?

LECTIUNI DE DUMINECĂ.

Duminecă, în 6. Septembrie.

36. Ordinele cele mai mari.

Marcu 12, 28-44.

Cuvânt de aur: Luca 10, 27.

Duminecă, în 13. Septembrie.

37. Pilda despre cele zece fecioare.

Mateiu 25, 1-13.

Cuvânt de aur: „Drept aceea priveghiați; că nu știți ziua nici oara în care va veni Fiul omului.” Mateiu 25, 13.

Dupăce Domnul Iisus arată cărturarului, care sunt cele mai mari ordine, și acela e uimit, de nici nu mai îndrăznește cineva să mai întrebe ceva de el, îl aflăm noi pre el vorbind către oameni în templu în pilde, între cari și aceea despre cele zece fecioare să află. El arată, că cum trebuie să

Duminecă, în 20. Septembrie.

38. Judecata asupra popoarelor.

Mateiu 25, 31-46.

Cuvânt de aur: „În cât nu ați făcut aceasta unuia dintr'acești mai mici, nici mie nu ați făcut.” Mat. 25, 45.

Domnul Iisus a vorbit în lecțiunea noastră din urmă despre zece fecioare: cinci înțelepte, și cinci, neînțelepte. El a arătat deosebirea între ele, și a arătat și cum o pațiră atât cele înțelepte, cât și cele nebune. Cuvintele cari le vorbește el apoi despre talentii încrezuți le-am mai cercat noi altădată (lect. 30.), iar acuma trecem la cuvintele cele serioase, cu cari descrie Domnul ziua cea mare, în care el va veni și se vor aduna înaintea lui toate popoarele, și el îi va împărți în două clase, sau partide: oi și capre, drepti și nedrepti, buni și răi. După cum vor fi împărțiți, așa își vor și căpăta plata. Cei ce au umblat după nedreptate nu vor lua plata dreptilor, și cei ce au făcut voia lui Dumnezeu în toate, nu vor fi rușinați.

Întrebări reasumătoare: 1. Despre ce vorbește lecțiunea noastră de astăzi? 2. Cine va veni cu mărire? 3. Cine se va aduna înaintea lui? 4. Ce va face el cu ei? 5. Ce va zice celor de-a dreapta sa? 6. Iar ei ce vor zice? 7. Ce va zice celor de-a stânga sa? 8. Ce vor zice acestia lui? 9. Iar el ce le va spune? 10. Unde vor merge ei? 11. Dar tu unde ești hotărît a merge?

Duminecă, în 27. Septembrie.

39. Pildele lui Iisus.

Mateiu 13, 10—17.

(Repetire.)

Cuvânt de aur: „Voiu deschide gura mea în parabole, voiu spune cele ascunse din începutul lumii.“ Mat. 13, 35.

Noi privim și la sfârșitul pătrarului al treilea napoi și nu putem alta, decât a admira și a lăuda mărirea lui Iisus, marele învățător, trimis de Dumnezeu, care a venit ca să arate omenimei cât mai lămurit tainele împărăției lui Dumnezeu. Noi vedem acestea în pildele sale, cari ni le-a arătat el atât în cuvânt, cât și în fapte. Aceasta o vedem noi în lecțiunea: *Lucrul în via Domnului* (Mat. 20, 1—16.), unde vorbește Domnul despre diferitele vremuri, în care a căutat stăpânul viei lucrători și plata lor fără părtinire. Apoi lecțiunea: *Calea spre mărirea adevărată* (Marcu 10, 32—45), ne arată pilda pusă de Domnul înaintea învățăceilor săi, când însăși spune, că nu a venit ca să se servească, ci ca să servească, adică umilinta e calea, pe care a umblat Iisus, și el a zis: învățați-vă dela mine. Lecțiunea: *Îndurarea lui Dumnezeu către cei orbi* (Isaia 42, 1—7; Marcu 10, 46—52.), încă ne vorbește în pilde și fapte parabolele lui. El nu numai a vorbit despre bunătatea sa dumnezească prin profeți, ci a și îndeplinit aceea în fapt față de toți aceia, cari aveau lipsă de ajutorul său, ba și față de vrăjmașii săi a dovedit el puterea sa exemplară. În lecțiunea: *Darurile încredințate* (Luca 19, 11—27.), ne arată nouă Domnul pilda despre servii cei buni și credincioși, cari nu fac pradă, nici nu o iau în glumă cu

darurile încredințate, ci le folosesc cât mai bine pot, ca să aibe ce arăta când vine stăpânul lor; dară ne arată și soarta cea tristă a servului nevrednic, care nu a folosit darul primit după dorința stăpânului său. Vedem în asta pildă plata celor credincioși și acelu necredincios. Din lecțiunea: *Întrarea lui Iisus în Ierusalim* (Marcu 11, 1—11.), vedem noi, cum urmează Iisus și cu intrarea sa în orașul cel mare pilda de profetii lui Dumnezeu prezisă, și stă ca o pildă vie înaintea mulțimii, care-i strigă de bucurie ca regelui lui Israil. Iar lecțiunea: *Smochinul neroditor și templul cel spurcat* (Marcu 11, 12—33.), ne arată, cum Iisus nu numai vorbește cu rezultat către popor, dară și elementele au să se supună lui. Smochinul cel frumos verde stă în scurtă vreme uscat înaintea ochilor învățăceilor uimiți și le arată pilda efectivă. Nu frunze, ci fructe așteaptă Dumnezeu dela poporul său. Tot așa stă și cu templul treaba. Iisus arată, că nu numai preste ducherile necurate, și preste vânt și mare, dară și preste oamenii cei lacomi, cari fac din casa lui Dumnezeu casă de târg, ba peștere, unde cei lacomi ca niște tâlhari pândesc pre cei simpli a-i jăfui, are putere nemărginită, și nimene nu îndrăznește a-l opri. În lecțiunea: *Pilda despre lucrătorii viei* (Mat. 21, 33—46.) avem noi o pildă despre un stăpân a viei, care încă încredințază via sa oamenilor săi mai încrezuți, ca apoi, când a sosit vremea să-i dea roada. Dară ei nu o fac așa; ei folosesc rău încrederea stăpânului lor, și din ce în ce devin tot mai brutali cu servii trimise de el, pânăcând la sfârșit nu le pasă nici de fiul lui. Ei îl văd de departe, îl și cunosc, dară ei să află prea bine în propriul element, și nu le vine nici de cum în gând, a primi solia stăpânului, ci mai vreu să facă una neuzită: ei să fac ucigașii stăpânului. Oare ce va face stăpânul cu ei? O pildă, ce nu o pot arhieriei, cărturarii și fariseii pe dos înțelege. *Pilda despre nunta regească* (Mat. 22, 1—14.) ne

spune că toate sunt gata, cei chiamați n'au de a face alta, decât a veni și a lua parte, nici de îmbrăcăminte nu au a se îngriji. Dară cu durere: mulți o nesocotesc, nu au lipsă de aceea. Ei mai vreu să se desfăteze pe lângă roscovelele poftelor lumesti, dară vai: la sfârșit nici acelea nu le vor mai avea. O pildă frumoasă, îndemnătoare, dară sunt mulți nevrednici de ea, înse cari primesc chiămarea și vin îndată necondiționat, primind toate cu câte sunt imbiati, nu să căiesc că au urmat. Lecțiunea: *Cum caută fariseii a prinde pre Iisus* (Mat. 22, 15—22.), ne arată, că ei vreu să-l prindă în cursă. Ori să se dee el afară autorității păgână ori să cază din favoarea poporului. Pentru aceea să unesc fariseii cu erodianii la o întrebare încurcată: „Este drept, a da cesarului darea ori nu?” Voi fărniciilor! Acăru chip și inscripție are banul? „Atunci dați cesarului, cele ce sunt ale cesarului și lui Dumnezeu, cele ce sunt ale lui Dumnezeu!” După lecțiunea: *Ordinile cele mai mari* (Marc. 12, 28—44.) vedem, că unui cărturar îi impune aceasta și el capătă curagiu, a pași la Iisus cu o problemă: „Care este cel mai mare ordin în lege?” Iisus răspunde: „Să iubești”, și încă pre Dumnezeu preste toate și pre deapropae ca pre tine însuși. Tu ai drept, mărturisește cărturarul fără judecare și însuflețit, și Iisus îi poate spune: Tu nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu. Dară a fi aproape încă nu-i în ea. În sfârșit, ne spun lecțiunile: *Pilda despre cele zece fecioare și Judecata asupra popoarelor* (Mat. 25, 1—13; 31—46.) cum vine Domnul cu judecata sa pe neașteptate. Fericiți sunt aceia, cari ca cele cinci fecioare înțelepte își pregătesc toate cele de trebuință la așteptarea mirelui, și ca dreptii cei modesti, cari au loc în fericire; dară nefericiți sunt toți aceia, cari deși să numesc creștini, dară ca fecioarele neînțelepte nepregătiți cu oloiu, somnorosi, cari trezindu-se ajung în încurcături, ei vor sta de-a stânga cu caprele și vor

primi plata făcătorilor nedreptății, când va veni Judecătorul lumii care este Regele mării, Iisus, Mesia. El desparte popoarele și le pune de-a dreapta și de-a stânga. „Veniți... mergeți!” Care va fi locul tău în judecată și în vecinicie?

Pătrarul IV-lea.

Duminecă, în 4. Octombrie.

40. Ungerea lui Christos.

Marcu 14, 1—11.

Cuvânt de aur: „Aceasta a făcut ce a putut.” Marc 14, 8.

Lecțiunea noastră ne duce în locul cel liniștit, unde Iisus bucuros petrecea, în Bethania. Aici să dovedește lui o iubire sincere, adevărată în casa prietinelor săi, unde 'i să dă un dar prețios, de mir pe capul său. Unii zic, că pentru ce aceasta risipă, iar Domnul o primește fără de murmur. Ba el zice, că ea a făcut aceea ce a putut face. Câți oameni nu fac aceea ce ar putea face. Ei ar putea în casa lui Dumnezeu face câte ceva, și dacă nu ceva mare, dară ei nu-și întind mâinile, ba nici un deget al lor, ca să dee ceva ajutor, ci stau de o parte ca aceia unii, între cari era și Iscariotul, și cărtesc și pre cei ce vreu să facă ceva bun. Lucru este între tînărime, la tractate, în chor, și mai ales în școala duminicală, dară unii stau de o parte și cărtesc, nu vreu să lucre. Sunt înse și de aceia, cari vreu să lucre, dară lucrul lor stă din subsăparea altora. Și ei fac ce pot, dară lucrul lor nu le va aduce alta decât rușine.

Întrebări reasumătoare: 1. Unde petrecea Domnul Iisus după lecțiunea de astăzi? 2. Ce lucru deesebit s'a întâmplat lui acolo? 3. Cine unse capul lui Iisus? 4. De ce a făcut ea aceasta? 5. Ce ziseră unii din cei de față? 6. Ce zise Iisus la aceasta? 7. Ce a făcut aceasta femeie lui Iisus? 8. Ce făcu apoi unul din cei doisprezece? 9. Dară tu ce aduci Domnului Iisus ca dar? 10. Cine ar vrea să urmeze pilda lui Iuda?

Duminecă, în 11. Octobree.

41. Constituirea Cinei.

Marcu 14, 12—25.

Cuvânt de aur: „Căci, de câte ori veți mânca aceasta pâine, și veți bea acest păhar; vestiți moartea Domnului, până când va veni.“ I. Cor. 11, 26.

Noi îl vedem pre Domnul Iisus, după ce l-am văzut uns în Bethania, acuma la masa cu învățăceii săi. Este o oară solemnă, care ei o petrec la olaltă. Iisus le spune lor cuvinte serioase. El să arată lor ca o pildă în umilintă și voia de a servi. El le vorbește cuvinte de mângâiere și de îndemnare; dară ei nu-l pot bine înțelege. Apoi să pune Domnul și le servește cu cina cea vrednică de amintire și cu aceasta înființează el ceva nou și prețios pe pământ pentru ai săi. Iuda are în gând să meargă la tabera vrăjmașului și o și face necăutând la dojeana cea serioasă a Domnului său. Petru spune mai târziu, că el nu se va lăpăda nici de cum, dară și el e numai un om, care să încrede prea mult în sine.

Intrebări reasumătoare: 1. Ce ziseră învățăceii către Domnul Iisus? 2. Ce zise Domnul Iisus către ei? 3. Cum o aflare ei? 4. Ce zise Domnul Iisus când ședea la masa cu ei? 5. Ce întrebare învățăceii? 6. Care este cel ce-l vinde pre el? 7. Cum o va păți acela? 8. Ce a făcut apoi Domnul Iisus? 9. Ce însoțnează corpul și sângele Domnului? 10. Cum trebuie acestea folosite? 11. Cum vrei tu să le folosești?

Pentru Duminecă, în 18. Octobree.

42. Lupta lui Iisus în Ghetsemane.

Marcu 14, 32—42.

Dumineca generală de rugăciune pentru scoalele duminicale.

Cuvânt de aur: Mat. 26, 41.

În atențiunea

iubiților nostri, adecă a adunărilor noastre recomandăm armătoarele:

1. După ce transportarea victualelor (celor de mâncare) pentru multa ocupare a trenurilor în prezent um-

blă cu multe greutateți, și astfel pe sama fraților nostri bătrini și nepu-tincinși în asilurile bătrînilor nu să prea pot trimete pacheturi, de aceea sunt rugați frații cari locuiesc în apropierea asilurilor, ca să nu uite de bătrîinii nostri, ei, cât e cu puțință, să-i provază cu cele de lipsă.

2. Dintre frații nostri câștigători de pâine sunt foarte mulți chiamați la armată, ca să corespundă datorințelor cetățeniei lor în apărarea patriei noastre cu sângele și viața lor. De oamenii nostri este lipsă în războiu în două chipuri, și încă atât de puterea lor trupească conlucrează ei la olaltă cu ceilalți soți ostași dimpreună la ajungerea biruinței, iar cu puterea lor sufletească credință, însuflețire la curagiu, purtare trează și mângâiere servesc soților lor cu pilda lor nobilă. Cu facerea de cunoscut a sângelui de jertfă a Mântuitorului pot aduce inimile la încrederea în Dumnezeu și alungă din ele frica, precând sâmtul iertării păcatelor umple inima luptătoare cu liniște sufletească.

Dară frații nostri duși au lăsat în urma lor femeile și copiii lor. Statul va împărtași în ajutor corespunzător pre familiile rămase, dară deoarece aceasta nu poate așa grabnic fi împlinită în țara întregă, pentru aceea ar trebui ca adunările noastre să se îngrijască de familiile fraților nostri și nu-i iertat a lăsa, ca dintre aceia nici măcar unul să ajungă în mizerie ori să flămâzască. Surorile noastre au aceea cunoștință, că soții lor împlinind datorința lor patriotică, trebuie pregătite la ori-ce jertfă; dară pe lângă asta știință și linișirea în Domnul, inimile lor și fără de voie caută pre iubiții lor în taberă și copiii întreabă între sine și cu atât mai vârtos, cu cât mai des văd lacrimi în ochii mamelor. Tocmai pentru aceea este acuma vremea potrivită, când celor mici ai Mântuitorului nostru dăm de mâncat și de beut, îi cercetăm și mângâiem. Că „ceea ce ați făcut unuia din acești mici frați ai

mei, mie ați făcut." (Ev. Mateiu 25, 4.) Așa spune Mântuitorul nostru. — Cu aceasta ajutorare — întrucât ni ce puțință — să împărțăm și pre așa familii, cari nu aparțin confesiunii noastre, dară fiind ei de aproapele nostru, așa trebuie să-i iubim, ca pre noi înșine.

3. Dacă cumva s'ar arăta undeva lipsa la aceea, că trebuie grijit de loc pe sama celor răniți, ostași, prinși ori fugiți și casele private n'ar fi de ajuns pentru a-i încapa, atunci fără de nici o șovăire să lăsăm căsile noastre de rugăciune pentru aceea vreme, și să ne silim la aceea, ca pre așa oaspeți să-i servim cu prietenie, să le facem lor bucurie și să-i abatem prin iubirea noastră la credință. Să poate, că din cercul națunilor ce stau pe picior de dușmănie cu patria noastră vor fi ici-colea unii așezați ca prinși, cari după sfârșitul răzbelului iarăși vor fi sloboziți acasă.

Las să ducă aceia cu sine acasă sânturi nobile, cugelări nobile și amintiri exemplare spre edificarea sufletească a compatrioților lor.

4. Să fie în tot locul rugăciuni, rugăminte pentru iubitul, înțeleptul nostru rege, pentru autoritățile noastre, pentru statul major (cei ce conduc răzbelul), pentru întreaga oștășime, ca binecuvântarea cerescului nostru Părinte să fie preste ei. Să ne rugăm pentru frumoasa noastră patrie, Ungaria, și ca după nuor să vină raza cea reînviitoare a soarelui pe orizontul ei, aceea ce se va întâmpla, să fie spre înaintarea ei materială, sufletească și spirituală. Să așezăm aceasta cu brațele credinței sub aripile scutitoare marelui, puternicului, înțeleptului și înduratului Dumnezeu.

Să ne rugăm pentru imperiul învecinat, mare: pentru Germania și mai ales pentru marele ei domnitor: pentru împăratul Wilhelm, care în public, cu sinceritate și așa adeseori dă dovadă despre credința sa în Dumnezeu și în Domnul Iisus. Dară să ne rugăm și pentru vrăjmașii cei

mulți, că umilirea lor înă să le servească spre binele lor sufletesc și spre fericirea lor și să vie aceea vreme, când vor cunoaște toți, că căile viclene duc la rușine, iar calea dreptății și a iubirei duce la mărire.

5. Să cetim și mai departe cu zel sf. Scriptură, să facem cunoscut conținutul foilor noastre pretotindenea fraților și prietinelor nostri, lucrurile noastre să le împlinim cu liniște și să așteptăm viitorul cel îmbucurător cu deplină încredere, că Domnul nu ne lasă pre noi.

Să ne sălutați unii pre alții în depărtare cu sântui inimei.

Domnul Iisus e al nostru !

Încunoștințare.

Deoarece toți on. cetitorii ai „Adevărul-“ ui o știu, că mobilizarea în patria noastră a chemat pre mulți oameni lucrători dela lucrul lor și locul lor în cele mai multe cazuri nu putea fi împlinit, s'au chemat și dela tipografia noastră unii lucrători, și așa trebuia lucrul — cu mai puțină putere fiind tipografia — mărginit. Din acest caz să poate întâmpla, că din foia noastră „Adevărul“ să rămână 1 sau și 2 numeri netipărite, sau să nu apară nici de cum; din care cauză și acest număr apare cu întârziere și am ruga pre iubiiții nostri cetitori, să fie cu răbdare și să treacă cu vederea aceasta, că noi bucuroși am îndeplini, dară ne lipsesc puterile. Totodată am ruga pre on. nostri abonatori, cari încă nu au plătit în acest an abonamentul foii, să binevoiască a trimete negreșit banii pentru foi, deoarece suntem foarte strîmtoși și lipsiți de bani, încât și cel puțin ce am putea lucra, suntem împiedecați din cauza banilor. Banii să se trimeată la tipografie pe adresa cunoscută: *Welker József Budapest, VII., Hársfa-u. 33.* Afară de aceasta mai sunt unii, cari au luat cărți de cântări, sau biblii etc., dară până acuma nu au plătit încă, pre aceia încă fi

rugăm foarte, să nu aștepte atâtea îndemnări, ci să trimeată datoria lor la adresa de mai sus. Apoi sunt și așa unii puținei, cari datoresc și încă o sumiță bună pentru biblii și cărți chiar și în America, și e cam de mulțisor, dară toate îndemnările prin epistole să vadă a fi zădarnice, iar acela, la care ei datoresc, duce lipsă cu tot cu familia sa număroasă, până lor nici nu le pasă de a plăti. Acest om binecunoscut să roagă foarte frumos de aceea, să gândească la Dumnezeu și la lipsa din asta vreme, când mai toate izvoarele de câștig pe sama lui sunt astupate, și să nu-și dea liniște în inima și conștiința lor, până nu-și implinesc datoria.

Pre toți on. cetitori ai „Adevărul“-ui îi salută cu iubire și respect de onoare

Redacția „Adevărul“ Körösbükény.

Iubiți cetitori!

Vremurile cele grele ale războiului, cari au venit preste noi, să fac și în viața afacerilor noastre observabile. (Fr. Welker e dus la armată. R.) Tipografia noastră nu-i mai mult în stare a lucra mai departe în modul de până acuma și vom fi noi siliți în săptămâna viitoare să închidem. Multe grijuri ne fac nouă datorințele noastre, că din cercul datornicilor nostri nu vine așazis nimic. Eu ași ruga pre iubiții cetitori ai „Adevărul“-ui dacă cumva le-ar fi cu putință să plătească acuma abonentul, noi suntem pentru ori ce ajutor acuma îndoit mulțamitori. Tot așa rugăm noi pre aceia frați, cari încă

au a regula contul, sau datoria lor la noi, să ne trimeată baremi câtva din bani, ca noi baremi în câtva să putem face datorințele noastre. Cu acest număr trebuie să oprim tipărirea „Adevărul“-ui deo-camdată și cât ne va fi cu putință vom aduce numărul următor mai cu grabă.

(Cu salutarea iubirei)

R. Scheffler.

Fraților ostași le strigăm următoarele cuvinte: I. Petru 2, 17. Iubiți frația (toți cei ce sunt cu voi sub un steag, sunt frații vostri: iubiți-ii; fie de oricare neam, limbă și confesiune); temeți-vă de Dumnezeu (nu spuneți: nu mă vede nimene, mai pot face și viclenie: temeți-vă de Dumnezeu, că el vă vede toată mișcarea și silința); onorați pre împăratul (prin purtarea bravă pe câmpul luptei, prin iubirea către el și ordinile lui, prin credințioșia voastră către el și patria voastră, a cărei cap și conducător este el, nu vă faceți vânzători, că aceea nu-l onorează); respectați pre toți (fie prieten ori vrăjmaș, dacă-i căzut pe câmpul luptei, nu-l chinuiți, ci-l respectați).

Schimbare de adresă:

Toți aceia frați ori adunări, cari au a scria pentru ceva cauze la fr. Erdős, să scrie de acuma la următoarea adresa: Erdős Imre, Máriaradna 118/4. că el s'a mutat dela Kürtös acolo pentru ceva cauze importante.

Redactor responsabil:

VASILIU BERBECAR.